

Η κόπρος του Αυγεία και ο αποστάτης Ηρακλής

Η δολοφονική απόπειρα εναντίον μεταναστών-εργατών γης στη Νέα Μανωλάδα

Του Μάκη Μπαλαούρα

Είναι γνωστός ο μύθος για τους δώδεκα άθλους του Ηρακλή. Στον πέμπτο άθλο του ο ήρωας εστάλη να καθαρίσει τη συσσωρευμένη επί 30 χρόνια, από 3.000 βοειδή που είχε στην κατοχή του ο βασιλιάς της Ήλιδας, Αυγείας. Ο Ηρακλής έπραξε κάτι σχετικά απλό. Άλλαξε την πορεία του ποταμού Πηνειού (γιου του Ωκεανού και της Τυθός, όπως και ο συνώνυμος λαρισαίος ποταμός) που τότε, όπως λέγεται από τους παλιούς της πεδινής Ηλείας και πιστοποιείται από επιστήμονες, η εκβολή του ήταν μεταξύ Λεχαινών και Μανωλάδας, στο σημερινό διβάρι-λιμνοθάλασσα, το Κοτύχι...

Η κόπρος του Αυγεία Η νέα κοίτη του Πηνειού συμπάρεσυρε όλη την κόπρη ρίχνοντάς την στο Ιόνιο, στη Μπούκα κοντά στη Γαστούνη. Στη σημερινή Βουπρασία (δηλαδή αγοροπωλησία βοειδών), ανάμεσα στις Βάρδα, Μανωλάδα, Νέα Μανωλάδα, Κουνουπέλι υπήρχε η αρχαία πόλη Υρμίνη, προς τιμή της ομώνυμης πολεμίστριας του Τρωϊκού Πολέμου. Από την πριγκίπισσα της Υρμίνης Μανωλιάδα, μάλλον προήλθε το σημερινό όνομα Μανωλάδα.

Στην εύφορη πεδινή Ηλεία στήθηκαν επιχειρήσεις κηπευτικών προϊόντων, όπου μετεξελίχθηκαν σε υπερσύγχρονες μονάδες θερμοκηπίων, που εφοδιάζουν την εσωτερική αγορά, αλλά και με έντονο εξαγωγικό προσανατολισμό. Ιδιαίτερα στην περιοχή της Μανωλάδας, παλιάς και νέας, φτιάχτηκαν μονάδες παραγωγής φράουλας που εξοβέλισαν τα παραδοσιακά προϊόντα. Η φράουλα, όμως, είναι καλλιέργεια υψηλής εντάσεως εργασίας. Δηλαδή, έχει ανάγκη από πολλά εργατικά χέρια. Και φθηνά, όσο πιο φθηνά γίνεται. Όλα αυτά που σχετίζονται με την αμοιβή της εργατικής δύναμης, μισθός, συνθήκες εργασίας, εργατικά δικαιώματα, συνθήκες διαβίωσης, ωράρια, κοινωνικά δικαιώματα, πολιτικές ελευθερίες, όλα καταπατημένα. Όπως τείνει να γίνει σ' όλη την Ελλάδα, για όλους

έλληνες και μετανάστες εργάτες. Επειδή, όμως, στην περιοχή οι εργάτες γης είναι μετανάστες, και η προσφορά της εργασίας τους είναι τεράστια και η μίσθωσή της βρίσκεται στα όρια της νομιμότητας, τα δικαιώματά τους δεν καταπατούνται απλώς, εξαερώνονται.

Το εργατικό μοντέλο για τους μετανάστες της Μανωλάδας, προφανώς είναι το άμεσο μοντέλο εργασίας που ετοιμάζεται για όλους, και τους έλληνες εργάτες. Πλήθος από εργασιακά δικαιώματα καταπατούνται, απλήρωτοι μισθοί, ανασφάλιστη εργασία με την ώρα και για όποια ώρα με τηλεφωνικές κλήσεις.

«Όλοι έπεσαν από τα σύννεφα»

Με τα πρόσφατα γεγονότα της Νέας Μανωλάδας όλοι έπεσαν -πάλι- από τα σύννεφα. Λες και δεν είχαν εκδηλωθεί παρόμοια σε πολλαπλές κατευθύνσεις με βιαιότητα από το 2008. Η πολιτεία, οι κρατικές υπηρεσίες, οι εκλεγμένοι εκπρόσωποι, τα ΜΜΕ ήξεραν και κάλυπταν. Ο τότε πρωθυπουργός Γ. Παπανδρέου, μάλιστα, εξυμνούσε το χρυσωρυχείο της Μανωλάδας. Η τοπική κοινωνία σιωπούσε εκκωφαντικά. Δεν πήρε καμία πρωτοβουλία, έστω και εκ των υστέρων, για να δείξει ότι αποστασιοποιείται. Η κυβέρνηση αδιαφόρησε, μέχρις ότου η είδηση της δολοφονικής απόπειρας έκανε το γύρο του κόσμου. Τότε ο κ. Δένδιας, με τη φωτιά στα μαλλιά του, επισκέφτηκε την πόλη σε επιλεγμένα σημεία και επιλεγμένους ανθρώπους.

Οι άλλοι φραουλοπαραγωγοί, καθώς και πολιτικοί συνοδοιπόροι τους προσπάθησαν να μας πείσουν ότι πρόκειται για «μεμονωμένο περιστατικό», ενός κακού –παντού αναφύονται κακοί, ακόμα και στον παράδεισο– παραγωγού. Αν ήταν αθώοι –που δεν ήταν, γιατί τις ίδιες πάνω κάτω εργατικές συνθήκες εφαρμόζουν– γιατί δεν έβγαιναν νωρίτερα να αποστασιοποιηθούν; Όχι για λόγους ηθικής ή κοινωνικής συμπεριφοράς. Για το συμφέρον τους, για την αποκατάσταση του ανταγωνισμού, όπως προσδιορίζεται από τον καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής. Πώς ανέχθηκαν, αυτοί οι καλοί καπιταλιστές, έναν μεγαλοπαραγωγό να παράγει με εργατικό κόστος υποπολλαπλάσιο του δικού τους, νόμιμου και ηθικού;

Τέλος, ευθύνες, διαφορετικές προφανώς, αδράνειας και ολιγωρίας έχουν οι δυνάμεις της αριστεράς και τα συνδικάτα. Δεν παρακολούθησαν και δεν έκαναν σημείο αναφοράς το ολοένα επεκτεινόμενο βάρβαρο εργασιακό μοντέλο της Μανωλάδας.

Όμως υπάρχει ένα σημείο καμπής, μια ποιοτική αλλαγή. Οι εργαζόμενοι μετανάστες ξεσηκώθηκαν, στέλνοντας μηνύματα σ' όλη την εργατική τάξη της χώρας. Μου θύμισε, σαν κινηματογραφικό φλας μπακ, την ιστορία των πρώτων ελλήνων μεταναστών στην Αμερική. Στις σιδηροδρομικές γραμμές, στα γουναράδικα, στα ανθρακωρυχεία. Και εκεί, πέραν της στυγνής εκμετάλλευσης, αντιμετώπιζαν τη Χρυσή Αυγή της εποχής τους, την Κου Κλουξ Κλαν. Αρκετοί απ' αυτούς ηγήθηκαν σε εργατικούς ξεσηκωμούς και πολυήμερες κινητοποιήσεις, πληρώνοντας με τη ζωή τους την «απρονοησία» τους, όπως ο Λούης Τίκας και ο Στιβ Κατόβης. Εδώ, τουλάχιστον, μέχρι σήμερα, γλίτωσαν τη ζωή τους... Διδακτικός ο μύθος. Η κόπρος της γειτονικής Ήλιδας, της Υρμίνης συσσωρεύτηκε. Ο Ηρακλής που θα μπορούσε να αλλάξει τον ρου της εργασιακής καταστροφής, βρίσκεται εν υπνώσει. Η αφορμή, όμως, δόθηκε ξανά από τους ίδιους τους κατατρεγμένους. Θα μπορέσουν, άραγε, η Αριστερά και τα συνδικάτα να αλλάξουν τη ροή των πραγμάτων, στρέφοντας τον κινηματικό Πηνειό, για να παρασύρει τη συσσωρευμένη κόπρη;

Εφημερίδα ΕΠΟΧΗ